

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Менеджмент»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ **07 Управління та адміністрування**
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ **073 Менеджмент**
КВАЛІФІКАЦІЯ **Доктор філософії з менеджменту**

Затверджено Вченою радою
Львівського національного
університету природокористування

Голова вченої ради

_____ Володимир СНІТИНСЬКИЙ

(протокол № __ від _____ 2023 р.)

Освітньо-наукова програма вводиться в дію з 01 жовтня 2023 р.

(наказ № __ від _____ 2022 р.)

Львів 2023 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма є нормативним документом, який регламентує вимоги щодо підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії (PhD) у галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент». Вона враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту» та Національної рамки кваліфікацій. Програма розроблена робочою групою у складі:

<i>ЯЦІВ</i> <i>Ігор Богданович</i>	д.е.н., професор, професор кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, проректор з наукової роботи;
<i>ГНАТИШИН</i> <i>Людмила Богданівна</i>	д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування;
<i>ДУБНЕВИЧ</i> <i>Юрій Володимирович</i>	к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. проф. Є.В. Храпливого, проректор з навчально-виховної роботи;
<i>КОВАЛІВ</i> <i>Володимир Мирославович</i>	к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. проф. Є.В. Храпливого, декан факультету управління, економіки та права.
<i>ВОЙНИЧА</i> <i>Лілія Йосипівна</i>	к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. проф. Є.В. Храпливого.
<i>КЛЕЦИК</i> <i>Вікторія Іванівна</i>	здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-наукової програми доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва торгівлі та біржової діяльності, проректор з наукової роботи Яців Ігор Богданович.

Гарант освітньо-наукової програми _____ Ігор ЯЦІВ

Завідувач кафедри _____ Лілія ВОЙНИЧА

**1. Профіль освітньої-наукової програми «Менеджмент»
підготовки доктора філософії зі спеціальності 073 Менеджмент**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Львівський національний університет природокористування Факультет – управління, економіки та права Кафедра – менеджменту ім. професора Є.В. Храпливого.
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Форми здобуття освіти	Очна (денна, вечірня) та заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з менеджменту
Професійна кваліфікація	Не присвоюється
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – 07 Управління та адміністрування Спеціальність - 073 Менеджмент
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії, одиничний, Термін навчання – 4 роки. Обсяг освітньої складової – 60 кредитів ЄКТС.
Наявність акредитації	Рішення НА від 01.03.2022 р., протокол № 34 – строк дії до 01.07.2027 Видано сертифікат 20.04.2022 № 3282
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «магістр». Вимоги до вступників визначаються Правилами прийому до аспірантури і докторантури Львівського національного університету природокористування.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	до 30 вересня 2027 року
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/nd/asptadok.html
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі управління та адміністрування за спеціальністю 073 «Менеджмент», здатних вирішувати комплексні проблеми, пов'язані з управлінською діяльністю, у т.ч. у сфері аграрного бізнесу, з урахуванням вектора євроінтеграційного розвитку, надавати дорадчі послуги, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Об'єкт вивчення: управління організаціями та їх підрозділами. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

	<p>Теоретичний зміст предметної області:</p> <ul style="list-style-type: none"> - парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; - концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; - функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті <p>Методи, методики та технології:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи і методики дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, економіко-математичні, експертного оцінювання, фактологічні, соціологічні, психологічні, документальні, балансові); - методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень; методи економічної діагностики; методи прогнозування і планування; методи проектування організаційних структур управління; методи мотивування; методи контролювання; методи створення і розвитку організаційної культури, методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо); - методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні); - технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, СППР, сучасний інструментарій штучного інтелекту у сфері менеджменту). <p>Інструментарій та обладнання: інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в менеджменті.</p>
<p>Орієнтація освітньо-наукової програми</p>	<p>Освітньо-наукова академічна.</p> <p>Освітня орієнтація програми. Структура програми передбачає оволодіння фундаментальними знаннями щодо засад, принципів, технологій і методів здійснення менеджменту на рівні підприємств, установ та організацій, їх об'єднань, інших організаційних систем, інституційного регулювання процесів управління цими об'єктами, методології наукових досліджень актуальних проблем управління та адміністрування, використання результатів дослідницької діяльності для розв'язання комплексних завдань у сфері менеджменту.</p> <p>Дослідницька орієнтація програми. Реалізація програми передбачає виконання наукових досліджень, сформованих на переосмислення наявних і створення нових знань щодо засад, принципів та інструментів управління структурами на різних організаційних рівнях, застосування адміністративних важелів для забезпечення їх розвитку.</p> <p>Програма має прикладний характер, оскільки передбачає використання результатів дослідницької діяльності для вирішення актуальних проблем у сфері менеджменту.</p>
<p>Основний фокус освітньо-наукової програми</p>	<p>Забезпечення одержання здобувачем спеціальної освіти, яка дає йому змогу здійснювати наукові дослідження та педагогічну діяльність за спеціальністю 073 «Менеджмент».</p> <p>Ключові слова: організація, організаційні зміни, менеджмент, державне регулювання, управлінські моделі, соціальна відповідальність, стимулювання, людський капітал, науковий проєкт, ефективність управління, методологія і методика досліджень.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Особливості ОНП обумовлені формуванням у здобувача ступеня доктора філософії компетентностей і програмних результатів навчання, що визначають його здатність вирішувати проблеми управління організаціями та їх підрозділами, у тому числі в аграрному</p>

	<p>секторі економіки, зокрема на основі розвитку інтеграційних зв'язків між суб'єктами господарювання, надання інформаційно-консультативних (дорадчих) послуг, враховують реалізацію курсу на інтеграцію в європейський економічний простір.</p> <p>Реалізація ОНП відбувається в умовах академічного середовища, де проведення наукових досліджень працівниками університету поєднується з їх практичною співпрацею з суб'єктами господарювання (зокрема в рамках виконання госпдоговірної тематики, надання послуг дорадницького характеру), що сприяє ефективному формуванню навиків спілкування зі споживачами наукових послуг (агровиробниками та іншими суб'єктами господарювання, представниками органів державної влади, місцевого самоврядування тощо), а також досвіду командної співпраці з ученими – фахівцями в інших галузях науки, розуміння суті забезпечення зв'язку науки з виробництвом. Навчання передбачає участь аспірантів у наукових заходах, проведенні наукових досліджень за тематикою кафедри, факультету, інших організаційних структур.</p> <p>Унікальність ОНП формується переліком включених у неї навчальних дисциплін, вивчення яких забезпечує формування знань і навиків науковця рівня доктора філософії у відповідності з потребами аграрного сектору економіки, соціально-економічного розвитку сільських територій, з урахуванням євроінтеграційних процесів.</p>
4 – Придатність випускників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування у науково-дослідних установах, закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, що здійснюють дослідження та/або підготовку фахівців у сфері менеджменту.
Подальше навчання	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Проблемно-орієнтоване навчання (лекції, практичні заняття, самостійне опрацювання матеріалу, консультації викладачів), що забезпечує набуття програмних компетентностей. Використання у процесі навчання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>Особистісно-орієнтований підхід. Індивідуальне наукове керівництво, підтримка і консультування науковим керівником.</p> <p>Можливість організації навчання за програмами академічної мобільності.</p> <p>Отримання знань і навичок для ефективної науково-педагогічної роботи у закладах вищої освіти.</p> <p>Проведення самостійного наукового дослідження. Участь у виконанні бюджетних та госпдоговірних науково-дослідних робіт кафедри, творчих наукових колективів.</p> <p>Підготовка дисертаційної роботи.</p>
Оцінювання	<p>Письмові та усні екзамени, комп'ютерні тестування, заліки із дисциплін, визначених навчальним планом.</p> <p>Контроль наукової складової ОНП у формі піврічного та річного звіту відповідно до індивідуального плану аспіранта. Обговорення результатів дисертаційного дослідження на засіданнях кафедри, за якою закріплений здобувач. Апробація результатів досліджень на наукових конференціях, семінарах. Публікація результатів досліджень у фахових наукових виданнях, у т. ч. за кордоном. Публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.</p>

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.</p> <p>СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел.</p> <p>СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти.</p> <p>СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>РН01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.</p> <p>РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.</p> <p>РН03. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p> <p>РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.</p> <p>РН05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.</p>

	<p>РН06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.</p> <p>РН07. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.</p> <p>РН08. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Усі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-наукової програми, відповідають вимогам чинного законодавства щодо їхньої наукової та професійної підготовки. Вони мають науковий ступінь, беруть участь у виконанні наукової тематики університету, проходять підвищення кваліфікації та стажування не рідше ніж раз на п'ять років.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу та наукової роботи (навчальними приміщеннями, комп'ютерними класами, лабораторіями, обладнанням тощо) відповідає потребі. Локальна комп'ютерна мережа, безлімітний доступ до мережі Інтернет забезпечують можливість інформаційного пошуку, навчання в дистанційному режимі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитку відповідає існуючим вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання фондів Наукової бібліотеки Львівського національного університету природокористування, Львівської національної наукової бібліотеки імені Василя Стефаника. Доступ до електронних наукових бази даних Web of Science Core Collection, Scopus, ScienceDirect. Використання авторських напрацювань науково-педагогічних працівників ЛНУП, розміщених в університетському репозитарії. Навчально-методичне забезпечення навчання за обов'язковими і вибірковими дисциплінами відповідає існуючим вимогам.
9 – Академічна мобільність	
(регламентується Постановою КМУ No 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 року, Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті природокористування та Стратегією інтернаціоналізації Львівського національного університету природокористування)	
Національна кредитна мобільність	У рамках двосторонніх договорів про співпрацю між Львівським національним університетом природокористування та закладами вищої освіти і науковими установами України. Індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання і проведення досліджень у закладах вищої освіти та наукових установах України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів про співпрацю між Львівським національним університетом природокористування і зарубіжними університетами та науковими установами. У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі договорів між Львівським національним університетом природокористування та навчальними закладами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе на загальних умовах.

10 – Форми атестації здобувачів вищої освіти	
Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми у сфері менеджменту або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у теорію менеджменту та оприлюднені у наукових публікаціях в рецензованих наукових виданнях. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті університету.
11 – Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Львівському національному університеті природокористування)	

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньої програми

Код н/д	Компонент освітньої програми (початкові дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Філософія науки	4	екзамен
ОК 2	Наукова іноземна мова	7	екзамен
ОК 3	Управління науковими проєктами	5	екзамен
ОК 4	Психологія і педагогіка вищої школи	4	залік
ОК 5	Право інтелектуальної власності	4	екзамен
ОК 6	Інформаційні технології в наукових дослідженнях	4	залік
ОК 7	Педагогічна практика	3	залік
Цикл професійної підготовки			
ОК 8	Сучасні концепції менеджменту	5	екзамен
ОК 9	Управління людським капіталом	4	екзамен
ОК 10	Менеджмент економічної безпеки	4	залік
Вибіркові компоненти*			
Цикл загальної підготовки			
ВК 1	Європейська економічна інтеграція	4	залік
ВК 2	Організація ринку сільськогосподарської продукції	4	залік
ВК 3	Моделі аграрної економіки	4	залік
ВК 4	Світове сільськогосподарське виробництво	4	залік
ВК 5	Збалансований розвиток природокористування	4	залік
Цикл професійної підготовки			
ВК 6	Соціально-економічний розвиток сільських територій	4	залік
ВК 7	Управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур	4	залік
ВК 8	Кооперація в агропромисловому комплексі	4	залік
ВК 9	Програмування бізнес-розвитку громад	4	залік
ВК 10	Дорадництво у сфері агробізнесу	4	залік
ВК 11	Управління землекористуванням	4	залік
Дисципліни загальноуніверситетського вибору			
ВК 12	Вибіркова дисципліна з університетського переліку	4	
Загальний обсяг освітньої програми		60	

* Із запропонованих вибіркових компонентів необхідно вибрати чотири, у тому числі не менше двох – із циклу професійної підготовки. Аспірант також має можливість за погодженням зі своїм науковим керівником вибрати одну навчальну дисципліну, що пропонується для інших рівнів вищої освіти і спеціальностей та яка пов'язана з тематикою його дисертаційного дослідження.

2.2. Структурно-логічна схема освітньої складової освітньо-наукової програми

Освітня складова освітньо-наукової програми

Освітня складова освітньо-наукової програми містить дисципліни циклів загальної та професійної підготовки. Упродовж першого року аспіранти вивчають обов'язкові дисципліни. Упродовж трьох місяців після зарахування до аспірантури здобувач ступеня доктора філософії за погодженням із науковим керівником обирає з навчального плану вибіркові дисципліни і подає заявку щодо їх вивчення до відділу аспірантури та докторантури університету. Аспірант має право вибрати одну навчальну дисципліну, пов'язану з тематикою його дисертаційного дослідження, що пропонується для інших рівнів вищої освіти та спеціальностей (дисципліна з університетського переліку).

Складовою освітньо-наукової програми є проходження аспірантами педагогічної практики. Вона виконується під час п'ятого семестру навчання в аспірантурі, як правило, на кафедрі, на якій працює науковий керівник аспіранта.

Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання за спеціальністю 073 «Менеджмент», результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань за зазначеною спеціальністю та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Цикл наукової підготовки включає в себе власне роботу аспіранта над дисертацією, підготовку виступів на наукових конференціях, семінарах та круглих столах, написання публікацій, у т. ч. до міжнародних наукових видань, тобто всі можливі види наукової діяльності, в яких аспірант реалізовує набуті знання, вміння та навички у практичній науковій роботі. Він завершується захистом дисертаційної роботи у спеціалізованій вченій раді.

У процесі виконання дисертаційного дослідження аспірант набуває й розвиває:

- здатність виявляти актуальну для науки і практики проблему, що вимагає ґрунтовного наукового дослідження;
- вміння формувати мету дослідження та окреслювати коло завдань, вирішення яких забезпечить досягнення поставленої мети;
- здатність формувати обґрунтовану методіку наукового дослідження та вміння ефективно її застосовувати для вирішення поставлених завдань;
- навички грамотної інтерпретації результатів, одержаних по використанню відповідних методів наукового дослідження;
- здатність до здійснення обґрунтованого вибору відповідного об'єкту дослідження та регіону його здійснення;
- вміння формувати і приймати наукову гіпотезу щодо вирішення поставлених завдань та проблеми в цілому;

- навички формувати детальний логічний план дослідження та послідовні структурні етапи процесу його виконання;
- вміння раціонально розподіляти час на здійснення всього процесу наукового дослідження та здійснювати його менеджмент;
- здатність критично відбирати потрібні для дослідження вихідні дані та опрацьовувати відповідні літературні джерела, вміння використовувати їх у написанні дисертації;
- навички формувати висновки з результатів проведених досліджень та представляти їх у короткій, але зрозумілій формі;
- навички писати наукові публікації та представляти результати своїх досліджень на наукових конференціях.

Викладаючи результати дослідження у формі публікацій у наукових фахових виданнях, аспірант розвиває:

- вміння формувати мету дослідження та приймати робочі гіпотези;
- вміння представляти одержані в ході дослідження результати у формі наукової публікації;
- вміння відбирати та належним чином опрацьовувати відповідні джерела інформації та літературу з досліджуваної проблеми;
- вміння формувати обґрунтовану методика наукового дослідження з розробкою потрібної системи показників;
- здатність ефективно застосовувати в ході дослідження необхідні методи наукового пошуку та грамотно інтерпретувати результати їх застосування;
- навички формування висновків з проведених досліджень;
- вміння ілюструвати наукову публікацію табличним та графічним матеріалом.

Використовуючи можливість виступу на наукових та науково-практичних конференціях (семінарах, круглих столах) перед кваліфікованою та обізнаною з відповідними проблемами аудиторією, аспірант розвиває:

- вміння критично сприймати одержувану інформацію та її аналізувати з визначення можливості її подальшої придатності та використання
- вміння оперативно реагувати на задані запитання та знаходити на них аргументовані відповіді;
- вміння формувати наукову доповідь та викладати її зміст, вкладаючись у передбачений часовий регламент;
- здатність брати участь у науковій дискусії, обговорювати актуальні наукові проблеми, оперувати потрібними аргументами, переконувати співбесідників у правоті своєї позиції;
- вміння ілюструвати основні тези доповіді слайдами та іншими презентаційними матеріалами.

